

**KURIKULUM
DJEČJEG VRTIĆA OPUZEN
OPUZEN**

za pedagošku godinu 2020./2021.

ŽUPANIJA: Dubrovačko-neretvanska županija

GRAD: Opuzen

ADRESA: Zagrebačka 3/1

E – mail: djecji.vrtic.opuzen@gmail.com

Web: www.djecji-vrtic-opuzen.hr

Tel./Fax.: 020 671 260

MATIČNI BROJ: 1188178

OIB: 4960412007

OSNIVAČ: Grad Opuzen

GODINA OSNIVANJA: 1996.

RAVNATELJICA: Dijana Glavor Vitali, dipl. filozofije i dipl.sociolog, odgojitelj

Ustanova je upisana u sudski registar kod Trgovačkog suda u Splitu

MBS 060006353.

SADRŽAJ:

1. O NAMA	4
2. MISIJA	4
3. VIZIJA	4
4. O KURIKULUMU	5
5. POLAZIŠTA KURIKULUMA DV OPUZEN	5
6. NAČELA	6
6.1. Fleksibilnost odgojno – obrazovnog procesa u vrtiću	6
6.2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom	6
6.3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju	6
6.4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse	7
7. VRIJEDNOSTI	7
7.1. Znanje	7
7.2. Identitet	7
7.3. Humanizam i tolerancija	8
7.4. Odgovornost	8
7.5. Autonomija	8
7.6. Kreativnost	8
8. CILJEVI	9
9. ODNOS NKRPOO I KURIKULUMA VRTIĆA	9
9.1. Kurikulum vrtića	9
9.1.1. Dijete je cjelovito biće	9
9.1.2. Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja	10
9.1.3. Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom	11
9.1.4. Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima	11
9.1.5. Dijete je aktivni građanin zajednice	12
9.2. Kultura vrtića	13
9.2.1. Poticajno prostorno-materijalno okruženje vrtića	13
9.2.2. Poticajno socijalno okruženje vrtića	14
9.2.3. Vođenje vrtića i u vrtiću	14
9.3. Značajke kurikuluma vrtića	14
9.3.1. Integrirani	14
9.3.2. Razvojni	14
9.3.3. Humanistički	15
9.3.4. Konstruktivistički i sukonstruktivistički	15
9.4. Planiranje i oblikovanje kurikuluma vrtića	15
9.4.1. Dokumentiranje u planiranju i oblikovanju kurikuluma vrtića	16
9.4.2. Namjene dokumentiranja	16
9.4.3. Oblici dokumentiranja	17
10. PROGRAMI	17
10.1. Redoviti 5,5 –satni i 10-satni programi	17
10.2. Program predškole	20
10.3. Program rada s djecom uključujući elemente waldorfske pedagogije	21
11. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA	22
12. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE U VRTIĆU	22

1. O NAMA

DV Opuzen je predškolska ustanova u kojoj se provodi rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece u dobi od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu.

Osnivač i vlasnik DV Opuzen je Grad Opuzen. Dječji vrtić Opuzen je jedina ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na području Grada Opuzena i Općine Slivno.

Program njege i odgoja u Vrtiću ostvaruje se u skladu s Programskim usmjerenjem kojeg donosi Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U koncipiranju programskog usmjerenja uvažene su novije zakonske spoznaje o prirodi i efikasnosti programa za predškolski odgoj.

Redoviti program se provodi u svim skupinama našeg vrtića kao poludnevni ili cjelodnevni program. U svim odgojnim skupinama odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97/, 107/07 i 94/13) te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je razvojnim potrebama djece, te socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg vrtića i sredine u kojoj živimo.

2. MISIJA

Zadovoljiti djetetove potrebe i štiti njegoja prava, omogućiti stjecanje socijalnih vještina u interakciji s djecom, odraslima i okruženjem u kojem dijete živi. Osigurati uvjete za razvoj zdravog, zadovoljnog, samopouzdanog, znatiželjnog, kreativnog i iznad svega – SRETNOG DJETETA.

3. VIZIJA

Naša vizija usmjerena je na zajedničko življenje djece i odraslih u vrtiću u kojem se dijete osjeća sretno, sigurno i zaštićeno, u kojem se poštuje djetetova različitost te potiče razvoj individualnih sposobnosti i potencijala.

4. O KURIKULUMU

Nacionalni kurikulum sadrži polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve proizašle iz višegodišnjih iskustava odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića u RH.

Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinom vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. Kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst, tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikuluma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu / kvaliteta prostorno materijalnog i socijalnog okruženja, te organizacijska kvaliteta koja se kontinuirano propituje i nadograđuje.

Kurikulum našeg vrtića je teorijska osnova na kojoj se zasniva odgojno obrazovni rad dječjeg vrtića, predstavlja osobnu iskaznicu i odraz naše vlastite odgojno obrazovne filozofije. Sadrži našu misiju i viziju, vrijednosti, načela, polazišta, definira naš program rada, smjer profesionalnog razvoja i osiguravanje kvalitete vrednovanjem programa i drugih segmenata našeg rada.

5. POLAZIŠTA KURIKULUMA DV OPUZEN

Polazišta za izradu Kurikuluma Vrtića su postojeći dokumenti:

- Konvencija o pravima djeteta (2001.), Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.), MZOS
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)

Prihvatili smo postignuće hrvatske i svjetske teorije i prakse u području ranog i predškolskog odgoja kao i dosege profesionalnog razvoja odgojitelja i drugih stručnih suradnika u vrtiću i temeljne postavke „nove paradigme djetinjstva“ / projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske 2007.

6. NAČELA

6.1. Fleksibilnost odgojno – obrazovnog procesa u vrtiću

Načelo fleksibilnosti ostvarivat ćemo ustrojem i organizacijom tako da se omogućuje poštivanje prava svakog pojedinca u ustanovi osiguravanjem zadovoljenja specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

6.2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Roditelje djeteta prihvaćamo kao ravnopravne članove vrtića – partnere koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima, svojom vlastitom kulturom i time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini.

Naše partnerstvo ćemo ostvarivati različitim oblicima suradnje kao što su roditeljski sastanci, edukativna predavanja i radionice na određenu temu, oglasne ploče, kreativne radionice, individualni razgovori i informacije.

Predstavnik roditelja uključen je u Upravno vijeće te aktivno sudjeluje u svim pitanjima upravljanja Vrtića.

Pratimo aktualna zbivanja i uključujemo se u događanja grada u skladu sa našim mogućnostima. Važno nam je da se djeca od najmlađe dobi nauče biti aktivni članovi zajednice u kojoj žive.

Partnerstvom s roditeljima i zajednicom potičemo i osiguravamo javnost našeg rada koji je olakšan komunikacijom putem vrtićke internetske stranice.

6.3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

U našem vrtiću osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju važna je zadaća kurikuluma, jer stvara polazište i osigurava uvjete za spremnost i pripremljenost za primjereni prihvata djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja odgoja i učenja.

6.4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse osnažit ćemo uz kontinuirano istraživanje i unapređivanje odgojno – obrazovnog procesa od odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića.

7. VRIJEDNOSTI

Vrijednosti nas usmjeravaju osiguravanju cjelovitog razvoja djeteta.

7.1. Znanje

U vrtiću dijete stječe znanje aktivno oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal, pa nam je iz tog razloga želja osigurati poticajno socijalno i fizičko okruženje, u interakciji s materijalima i drugom djecom te uz neizravnu potporu odgojitelja.

Djetetu ćemo omogućiti da stječe kompetenciju „učiti kako učiti“, kao temelj ostvarivanja koncepta cjeloživotnog učenja.

7.2. Identitet

U socijalnom i fizičkom okruženju vrtića pomoći ćemo djeci da razumiju sebe i vlastiti identitet, stvaraju pozitivnu sliku o sebi te izgrađuju osjećaj sigurnosti u novim iskustvima, ali da razumiju i poštuju identitet drugih koje susreću u vrtiću.

7.3. Humanizam i tolerancija

Odgojno-obrazovni pristup naš vrtić će temeljiti (temelji) na suosjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i osposobljavanju djeteta za razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti drugih.

Podržavamo inkluziju djece s posebnim potrebama i pravima u redoviti odgojno-obrazovni program vrtića.

7.4. Odgovornost

Naš vrtić će djeci omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera u aktivnostima, prostora i načine oblikovanja aktivnosti, te ih potiče da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost kroz samoprocjenu i mišljenje, učenje, komunikaciju s drugima, kao osnovnog čimbenika u razvoju odgovornosti.

7.5. Autonomija

Podržavajući dijete u različitim situacijama potičemo razvoj autonomije i emancipacije djeteta te jačamo njegovo samopouzdanje i racionalan pristup životu.

7.6. Kreativnost

Vrtić djetetu želi osigurati raznovrsne mogućnosti izražavanja i stvaralaštva vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja. Tijekom odgojno-obrazovnog procesa njeguje se i potiče kreativnost kao odgojna vrijednost u pristupu rješavanja različitih problema.

8. CILJEVI

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je prema osiguranju dobrobiti za dijete:

osobne, emocionalne i tjelesne, obrazovne i socijalne dobrobiti djeteta.

Važan cilj kurikuluma je cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija, a ključne kompetencije za cjeloživotno učenje obrazovna politika RH prihvatila je iz Europske unije, a to su:

1. Komunikacija na materinskom jeziku;
2. Komunikacija na stranim jezicima;
3. Matematička kompetencija i osnove kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji;
4. Digitalna kompetencija;
5. Učiti kako učiti;
6. Socijalna i građanska kompetencija;
7. Inicijativnost i poduzetnost;
8. Kulturna svijest i izražavanje.

9. ODNOS NKRPOO I KURIKULUMA VRTIĆA

9.1. Kurikulum vrtića - suvremeno shvaćanje djeteta (institucionalnog djetinjstva) i organizacija odgojno-obrazovnog procesa vrtića.

9.1.1. Dijete je cjelovito biće

Kvaliteta odgoja i obrazovanja djece po NKRPOO proizlazi iz kvalitete njihova svakidašnjeg življenja u vrtiću i toj se kvaliteti posvećuje velika pažnja. Učenje djeteta je cjelovito, a odgojno obrazovni proces zahtijeva visoku razinu prilagodljivosti konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima djece. Odgojno – obrazovni proces oblikuje se cjelovit, ne dijeli se sadržajno niti vremenski.

Vrtić je mjesto cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta ako se u njemu:

- kontinuirano stvara primjereno odgojno obrazovno okruženje u kojem dijete ima priliku ostvarivati raznovrsne interakcije s prostorom, materijalima, drugom djecom i odraslima;
- oblikuje odgojno – obrazovni proces tako da svaka aktivnost istodobno podupire različite aspekte cjelovitog razvoja, te ujedinjuje različita područja njegova učenja;
- istodobno održavaju različite aktivnosti djece;

- potiču samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti djece;
- osnažuje prirodna znanja djece i poštuju njihovi interesi i potrebe;
- djecu potiče na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje izbore i ponašanje;

9.1.2. Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja

NKRPOO polazi od shvaćanja učenja djeteta kao rezultata njegova aktivnog i angažiranog sudjelovanja u različitim istraživačkim i drugim aktivnostima koje su za njih svrhovite. Pritom stupaju u raznovrsne interakcije s drugom djecom i odraslima koji ih podržavaju. Osiguravaju se oni oblici odgojiteljeve potpore koji angažiraju misaone kapacitete djece i koji ih potiču na refleksiju o vlastitim iskustvima.

Vrtić je mjesto istraživanja, otkrivanja i aktivnog učenja ako se u njemu:

- stvara okruženje koje djeci omogućuje istraživanje različitih fenomena te stjecanje raznovrsnih iskustava, znanja i razumijevanja;
- djeci omogućuje slobodan izbor aktivnosti i partnera u procesu učenja, istraživanja, otkrivanja i rješavanja problema;
- djecu potiče na propitivanje, organiziranje i reflektiranje o vlastitim aktivnostima i procesu učenja;
- osigurava neizravni oblik potpore učenja djeteta koji potiče njegovo samostalno otkrivanje, razmišljanje i rješavanje problema.

9.1.3. Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom

NKRPOO polazi od shvaćanja djeteta kao socijalnog subjekta tj. aktivnog sustvaratelja vlastitog razvoja, kulture, odgoja i učenja, koji aktivno sudjeluje u oblikovanju odgojno – obrazovnog procesa. Svako dijete je individuum kojeg obilježavaju njegove jedinstvene kvalitete i ima vlastito mišljenje, kulturu i prava. Neovisno o njegovoj kronološkoj dobi, razvojnim mogućnostima i posebnim potrebama, ili pak vjerskim, nacionalnim, ekonomskim i drugim posebnostima

njegove obitelji, predstavlja ravnopravnu i jednako vrijednu jedinku, sa svojim jedinstvenim potrebama, mogućnostima i pravima.

Vrtić je mjesto kvalitetnih odnosa, suradnje i tolerancije ako se u njemu:

- osiguravaju prava djeci na jednakost šansi i uživanje jednakih prava za sve;
- stvara inkluzivno okruženje tj. poštuje i prihvaća svaki oblik različitosti djece i njihovih obitelji;
- djecu potiče na učenje komunikacijskih tehnika i socijalno prihvatljivog ponašanja;
- djecu potiče na samoprocjenu, tj. uspostavljanje uzročno-posljedične veze između vlastitih izbora i ponašanja i ponašanja ostalih sudionika odgojnoga procesa;
- ostvaruje fleksibilan pristup u oblikovanju odgojno-obrazovnoga procesa i napušta svaki oblik uniformiranja aktivnosti djece;
- uspostavlja partnerstvo s roditeljima tj. skrbnicima djece i širom socijalnom zajednicom.

9.1.4. Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima

NKRPOO polazi od shvaćanja djeteta kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima. Djeca mogu svoje ideje, načine razumijevanja i doživljaje stvaralački prerađivati i izražavati. Različite kognitivno-simboličke ekspresije djece shvaćaju se kao integralni dio cjeline odgojno-obrazovnoga procesa. Kreativnost je sastavnica cjelokupnoga odgojno-obrazovnog procesa vrtića i utkana u sve segmente kurikuluma.

Vrtić je mjesto stvaranja i izražavanja u različitim izražajnim formama ako se u njemu:

- osnažuju različiti simbolički izričaji djeteta, koji uključuju likovne, grafičke, kinestetičke, verbalne, gestikulacijske i druge ekspresivne modalitete;
- djecu potiče na korištenje različitih izražajnih medija;
- djecu potiče na stvaralačko izražavanje vlastitih ideja, iskustava i emocija u nizu „umjetničkih“ područja;

- potiču aktivnosti djece koje se oslanjaju na kreativno stvaranje, a ne na uvježbavanje i ponavljanje;
- napuštaju klišeji i sheme u svakome segmentu odgojno-obrazovnoga procesa;
- djecu potiče na čuđenje, fascinaciju i uočavanje detalja;
- pažnja posvećuje samom procesu stvaranja i izražavanja djeteta, a ne (samo) rezultatu tog procesa.

9.1.5. Dijete je aktivni građanin zajednice

NKRPOO polazi od shvaćanja djeteta kao aktivnoga građanina zajednice, koji ima vlastita prava i u stanju je aktivno sudjelovati u oblikovanju života zajednice vrtića, zajedno sa svojim obiteljima i širom zajednicom. Dijete je aktivni, jednako vrijedni sudionik u procesu vlastitog odgoja i obrazovanja. Ostvarivanje prava djeteta na sudjelovanje predstavlja važan preduvjet razvoja njegovih različitih, a osobito građanskih kompetencija. One se razvijaju poticanjem razvoja samostalnog i kritičkog mišljenja djece te ohrabrivanjem djece na donošenje vlastitih sudova. Kod djece se potiče razvoj sposobnosti kako bi se razvijali u aktivne, odgovorne i inicijativne osobe.

Vrtić je mjesto demokratskog življenja, aktivnog sudjelovanja i suodlučivanja djeteta ako se u njemu:

- djecu uvažava i ako im se omogućuje ostvarenje prava zajamčenih Konvencijom o pravima djeteta
- uspostavljaju i održavaju kvalitetni odnosi s djecom
- djecu potiče na sudjelovanje u donošenju odluka koje se odnose na njihov odgoj i učenje - djecu osposobljava za demokratski dijalog s ostalim sudionicima procesa
- djecu osposobljava za samoprocjenu i samodisciplinu
- djecu potiče na osmišljavanje, iniciranje i organiziranje vlastitih aktivnosti i (su)upravljanje razvojem tih aktivnosti

9.2. Kultura vrtića

Kultura svakog vrtića je prepoznatljiva u zajedničkim temeljnim postavkama i uvjerenjima odgajatelja, ravnatelja i drugih stručnih djelatnika vrtića, administrativnog, pomoćnog osoblja i roditelja, a karakteristična je za djelovanje tog vrtića. Kultura vrtića uključuje određene kontekstualne čimbenike (prostorno-materijalno i socijalno okruženje vrtića) te vođenje vrtića.

9.2.1. Poticajno prostorno-materijalno okruženje vrtića

Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje vrtića je esencijalni izvor učenja djece s obzirom na to da ona uče aktivno (istražujući, čineći) te surađujući s drugom djecom i odraslima. Organiziranje prostorno-materijalnog okruženja vrtića uključuje osiguranje bogatstva i promišljenosti izbora materijala koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema i omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja.

Kvalitetno okruženje djeci omogućuje istraživanje različitih logičkih, matematičkih i fizikalnih fenomena i pojava, istraživanja prirode, istraživanja različitih mogućnosti organizacije prostora, istraživanja zvukova, tonova, melodija, glazbe i pokreta, istraživanja različitih likovnih tehnika i različitih mogućnosti njihova korištenja i slično. Prostorno okruženje vrtića treba biti ugodno i što više nalikovati obiteljskom, te pružati osjećaj pripadanja i dobrodošlicu.

9.2.2. Poticajno socijalno okruženje vrtića

Socijalno okruženje vrtića temelji se na demokratskim osnovama, što uključuje međusobno poštovanje i ostvarivanje recipročne komunikacije svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa, a za krajnji ishod institucijskog odgoja i obrazovanja: sretno, kompetentno i samopouzdana dijete, osposobljeno za preuzimanje inicijative, zauzimanje za sebe i odgovorno ponašanje prema sebi i drugima. Kvaliteta i intenzitet međusobnih odnosa djece i odraslih, kao i odraslih međusobno,

predstavljaju nezaobilazne preduvjete kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa pa suradničke i partnerske odnose treba postići na svim socijalnim razinama vrtića.

9.2.3. Vođenje vrtića i u vrtiću

Kvalitetnom suživotu djece i odraslih u vrtiću, temeljenom na demokratskim načelima, međusobnom poštovanju i kvalitetnoj komunikaciji, pridonosi i ravnomjerna distribucija moći u vrtiću. Ona uključuje i kvalitetno vođenje ustanove i kvalitetno vođenje u ustanovi, što zahtijeva voditeljske i menadžerske vještine svih čimbenika (ravnatelj - stručni suradnici - odgajatelji - djeca - roditelji). Primjereno i odgovorno distribuirana moć u vrtiću omogućava izgradnju i stalno nadograđivanje zajedničke vizije koja je temelj stalnog podizanja ukupne razine kvalitete odgojno-obrazovne prakse u vrtiću, a u skladu s načelima Nacionalnoga kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te s interesima uže i šire lokalne zajednice, a utemeljena na humanim vrijednostima, te povijesnoj baštini.

9.3. Značajke kurikulumu vrtića

9.3.1. Integrirani

Kurikulum ranog i predškolskog odgoja treba obuhvaćati sva područja djetetova razvoja u jednoj cjelini kako bi odgovarao prirodi djeteta i njegovu podučavanju. Djeci osiguravamo različite izbore i osnažujemo samoorganizacijski potencijal njihovih aktivnosti, osnažuje njihova neovisnost i samostalnost u aktivnostima. Djeca biraju prema svojim interesima, potrebama i mogućnostima sadržaje aktivnosti, partnere te istražuju i uče na način koji je za njih smislen i svrhovit.

9.3.2. Razvojni

Odgajitelji organiziraju okruženje za učenje, prate i procjenjuju postojeće interese, znanje i razumijevanje djece i nastoje omogućiti njihov daljnji razvoj novim intervencijama u okruženju. U oblikovanju kurikulumu planira se ono što djeca mogu

učiti, a ne ono što bi trebala činiti, oblikuju se uvjeti za učenje - situacije koje pogoduju određenim aktivnostima učenja.

9.3.3. Humanistički

U oblikovanju kurikuluma polazimo od djeteta i potičemo razvoj njegovih potencijala. Djecu potičemo na samostalno i kritičko razmišljanje, osnažujemo identitet i samopoštovanje djece. Djeci osiguravamo iskustvo preuzimanja odgovornosti i odgovornog ponašanja u okruženju u kojem dominira sloboda, odgovornost, tolerancija, poštenje i pravda.

Oblikujemo socijalno okruženje u kojem se dijete razumije i poštuje, vrtić je mjesto gdje je odraslima stalo do njih, vole ih, razumiju, poštuju.

9.3.4. Konstruktivistički i sukonstruktivistički

Presudnu ulogu u procesu učenja predstavlja vlastita aktivnost djeteta te kontekst u kojem se učenje događa. U oblikovanju kurikuluma odgojitelj potiče dijete na promišljanje i kreiranje novog znanja temeljenog na promišljanju, a ne memoriranju i repetitiji već postojećega. Time se napušta praksa uprosječivanja djece, a težište stavlja na razvoj individualiteta i identiteta svakog djeteta te poticanje njegova samoregulirajućeg učenja. Učenje je i socijalni proces jer znanje nastaje u procesu zajedničke konstrukcije ili sukonstrukcije subjekata koji uče i ono je najbolje kad je sudioničko, proaktivno i suradničko.

9.4. Planiranje i oblikovanje kurikuluma vrtića

Planira se kontekstualni uvjet (okruženje) za održavanje različitih odgojno-obrazovnih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih iskustava djece, a ne precizan tijek njihovih aktivnosti niti fragmentirani sadržaji učenja. Posebno je važno pažljivo praćenje, promatranje i razumijevanje djece, kao i dokumentiranje njihovih aktivnosti. Dokumentiranje i zajedničko interpretiranje aktivnosti djece predstavlja podlogu za pripremu okruženja, primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgojitelja i

usklađivanja njegova cjelokupnog odgojno-obrazovnog rada s individualnim različitostima djece (različitim interesima, mogućnostima, potrebama, predznanjem, stilovima učenja).

9.4.1. Dokumentiranje u planiranju i oblikovanju kurikuluma vrtića

Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije (etnografskih zapisa), koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju. Oblici dokumentacije su pisane anegdotske bilješke, dnevnici, transkripti razgovora različitih subjekata i druge narativne forme, dječji likovni radove, grafički prikazi i makete te audio i video zapisi, fotografije, slajdovi i dr.

9.4.2. Namjene dokumentiranja

- Procjena postignuća i kompetencija djece - djecu se promatra u mnogim situacijama i na mnogo načina kako bi se stvorila što cjelovitija slika o njihovim interesima, aktivnostima, mogućnostima i kompetencijama. Prikupljena dokumentacija odgojiteljima omogućuje razumijevanje djece i procese njihova odgoja i učenja tj. razinu postignutih kompetencija.
- Oblikovanje kurikuluma - dokumentiranje odgojiteljima omogućuje bolje razumijevanje različitih segmenata odgojno-obrazovnoga procesa, a osobito kvalitetu okruženja za učenje djece i kvalitetu vlastitih odgojno-obrazovnih intervencija. Ono olakšava razumijevanje aktivnosti koje su u tijeku te promišljanje načina na koji bi se njihov razvoj mogao podržati. Time postaje osnovnom alatkom razvoja kurikuluma.
- Partnerstvo s roditeljima i komunikacija sa širom socijalnom zajednicom - dokumentacija omogućuje posredovanje različitih segmenata odgojno-obrazovnoga procesa roditeljima tj. skrbnicima djece. Ona olakšava razumijevanje djeteta i njegova odgoja i obrazovanja pa predstavlja temelj

izgradnje partnerstva s roditeljima i doprinos razvoju njihovih roditeljskih kompetencija.

9.4.3. Oblici dokumentiranja

- Dokumentiranje aktivnosti djece – individualni i zajednički uratci djece, samorefleksije djece, narativni oblici, opservacije postignuća djece
- Dokumentiranje aktivnosti odgojitelja - individualni i grupni portfolio, samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja i drugih stručnih djelatnika u vrtiću

10. PROGRAMI

10.1. Redoviti 5,5 –satni i 10-satni programi

1.Redoviti 5,5 –satni i 10-satni program

2.Program javnih potreba-predškola

3.Redoviti 10-satni program s elementima Waldorfske pedagogije

Redoviti programi i organizacija rada u našem vrtiću temelji se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čime stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)

- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi.

Bitne odrednice na unapređivanju programa koje odgojitelji unose u organizacijska rješenja vrtića su:

- planiranje prostora i aktivnosti utemeljenih procjenjivanju i praćenju razvoja djeteta
- formiranju i dopunjavanju i poticajno oblikovanje tzv. centara aktivnosti (kutića) kao predujeta slobodnog djetetovog izbora aktivnosti (npr. centar za obiteljske i dramske igre, za aktivnost građenja i konstruiranja, početnog čitanja i pisanja, likovne aktivnosti itd.).
- unapređivati različite oblike suradnje s roditeljima i njihovo uključivanje u odgojno-obrazovni proces
- živjeti i učiti prava djeteta, demokratske vrijednosti i pluralizam

Ciljevi redovitih programa

Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz :

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale, stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje), zainteresiran, ne direktivni stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u vrtiću provode se za djecu od navršene prve godine života do polaska u školu.

U dječjem vrtiću 10-satni, cjelodnevni, program provodi se od 6.30 do 16.30 sati, a prema ugovornim obvezama djeteta u vrtiću ne smije boraviti duže od 10 sati.

Redoviti 5,5-satni programi rada provode se od 6.30 do 12.00 sati.

Odgojne skupine formirane su prema kronološkoj dobi djece:

- jasličke skupine: od 1. do 3. godine života
- vrtićke skupine: od 3. godine života do polaska u školu

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum u ovome vrtiću podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, poticajno materijalno okruženje koje potiče djeteta na igru, istraživanja, stjecanje znanja, vještina i navika.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece i njihovih postignuća
- refleksije sa djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika.

10.2. Program predškole

Provodi se prema Programu predškole od 250 sati godišnje u DV Opuzen. Suglasnost na ustroj i provedbu obveznog Programa predškole u organizaciji Dječjeg vrtića Opuzen u Opuzenu dalo je MZO dana 14.travnja 2020.godine, KLASA.601-02-03/00190, URBROJ:533-05-20-0004

Ciljevi programa

- Osigurati okruženje u kojem će djeca razvijati svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će im omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, koje ih u školi očekuju.

Namjena programa

- Program je namijenjen djeci školskim obveznicima pedagoške godine 2020./2021.
- Upis u program predškole provodio se istovremeno s upisom u ostale programe rada vrtića, a realizira se od listopada 2020.godine

Način realizacije

- Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama.
- Posebna se pozornost pridaje poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u koje treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara.
- Zbog manjeg broja prijavljene djece i manjeg broja djece u skupinama redovnog programa, u ovoj pedagoškoj godini djeca su integrirana u rad redovnog 10-satnog programa.

10.3. Program rada s djecom uključujući elemente waldorfske pedagogije

U godišnji plan i program rada mješovite skupine „Zvezdice“ uključeni su elementi waldorfske pedagogije, poštujući načelo pluralizma i slobodu u primjeni predškolskih ideja i koncepcija, te različitosti u vrstama i oblicima provođenja programa.

Poseban naglasak je stavljen na razvitak cjelokupne ličnosti djeteta i uvažavanje dječje prirode.

To podrazumijeva usklađivanje s prirodnim ritmom – izmjenom godišnjih doba, odnosno svetkovina.

Cilj je da dijete doživi svako godišnje doba / svetkovinu kroz sva osjetila i različitim modalitetima učenja. Promišlja se vrijeme i prostor za preradu iskustava djeteta kroz slobodnu igru, raznovrsno izražavanje i stvaranje.

Prostorno uređenje je u skladu sa dječjom prirodom i ima obiteljski karakter, obzirom da djeca veliki dio svog djetinjstva provedu u prostoru vrtića. To se postiglo namještajem od drveta (ručno izrađena kuhinja), pleteni stol od pruća sa pripadajućim stolicama, zavjesice, stolnjaci, zatim, cvijećem na zidnim policama (o kojemu se zajedno brinemo), korištenjem čaša za piće (suđe koje koristimo u vrtiću) umjesto jednokratnih plastičnih koje smo ranije koristili, spremnik za vodu sa pumpicom i slavinom za samoposluživanje.

Također se poštuje i dječja potreba za mirom, izolacijom ili skrivanjem, improviziranjem prienosnog pokrivača-kućice koji je šivan za stol (kako bi se ispod stola stvorio intiman prostor za par djece). Tako smo kompenzirali nedostatak prostora za stvaranje „fiksno“ mirnog kutića za opuštanje i spontano druženje.

Skupina je mješovita, dob od 3 do 7 godina, što omogućuje međusobnu interakciju i komunikaciju djece različite dobi, što je također u skladu s prirodom djeteta i obiteljskim okruženjem.

11. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Permanentno stručno usavršavanje čini okosnicu kvalitativnih napora u smislu obogaćivanja i osuvremenjivanja odgojno – obrazovne djelatnosti. Osnovne zadaće na ovom području su:

- planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog procesa u skladu sa suvremenim koncepcijama i pristupima te periodično praćenje istih
- promišljanje, planiranje te provedba stručno – znanstvenih istraživanja prema metodologiji pedagoških istraživanja
- realizacija tema prema planu i programu rada odgojiteljskog vijeća
- praćenje stručne literature
- sudjelovanje na stručnim skupovima, seminarima, savjetovanjima.

12. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE U VRTIĆU

Kvaliteta sustava predškolskog odgoja i obrazovanja određuje se kao rezultat djelovanja niz subjektivnih i objektivnih čimbenika koji u sinergiji omogućuju uspješno zadovoljavanje potreba svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa u ozračju prijateljskih i suradničkih odnosa uz stalnu tendenciju rasta.

Predodžba vrtića kao zajednice subjekata koji uče, koji su stalni istraživači, zahtjeva kontinuirano vrednovanje usmjereno na istraživanje, razumijevanje i usavršavanje odgojno obrazovne prakse.

Dva su glavna pristupa vrednovanja kvalitete odgojno-obrazovnog sustava: eksterno (vanjsko) i interno (unutarnje), odnosno samovrednovanje. Smatramo da je vrednovanje, i vanjsko i unutarnje, nezaobilazan dio odgojno obrazovnog procesa, no posebno bismo se fokusirali na osnaživanje ustanove i svih njenih članova, na osvješćivanje važnosti i nužnosti unutarnjeg vrednovanja, jer upravo je to put prema mijenjanju pojedinca i cijele ustanove na bolje.

Vrednovanje i samovrednovanje su nužni procesi sustavnoga i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja kvalitete rada ustanove.

Zahtjevi za kvalitetom temelje se na živoj razmjeni znanja, iskustava i sklonosti svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Krajnji cilj vrednovanja i samovrednovanja dječjeg vrtića je utvrđivanje postojećeg stanja te jačanje kapaciteta ustanove da samu sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru, vodeći računa o stvaranju uvjeta za uspješno zadovoljavanje potreba i prava svih.

Kurikulum Dječjeg vrtića Opuzen za pedagošku godinu 2020./21. donijelo je Upravno vijeće na svojoj sjednici održanoj dana 16.listopada 2020. uz prethodno utvrđivanje i raspravu na odgojiteljskim aktivima, te usvajanjem na Odgojiteljskom vijeću dana 13. listopada 2020.godine.

Klasa:601-02/20-01

Urbroj:2117-106-01-20-41

Opuzen,16. listopada 2020.godine

Ravnateljica:

Dijana Glavor Vitali